

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง
หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก จำนวน ๑๕ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษาครอบครัวและชุมชนตามอัครราชูปถัมภ์อำเภอรัตนบุรี

ความเป็นมา

การทอเสื่อกกและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก เป็นการทออย่างหนึ่งที่เกิดการสร้างลวดลายก่อนที่จะทำการย้อมสี การทำลายเป็นการเอาเส้นกตามลวดลายที่ได้ออกแบบไว้ การทอและย้อมลายจะมีการทำเส้นทางแนวยืน และจากการสืบค้น มีข้อสันนิษฐานว่า น่าจะได้รับแบบอย่างมาจากประเทศอินเดีย โดยในสมัยโบราณที่มีการค้าขายกันและติดมากับสินค้าอื่นการทอเสื่อ นิยมการย้อมสี เช่น สีแดง สีน้ำเงิน เป็นต้น ส่วนเส้นก - ไหล จะนิยมทำในกลุ่มไท - ลาวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากเส้นทางรับแบบอย่างของเสื่อกก คือ จากอินเดีย ผ่านทางอินโดนีเซียและกัมพูชา หรือเขมร ดังที่เราจะเห็นได้ว่าการทอเสื่อของจังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ จะเป็นวัฒนธรรมที่เป็นแบบเขมรอย่างเห็นได้ชัดปัจจุบันเสื่อกกมีการทำกันอย่างแพร่หลาย สามารถทำได้ทั้งต้นกก ต้นไหล และฝื่อ โดยเฉพาะ

ต้นกก - ต้นไหลจะมีความสวยงามมาก นอกจากต้นไหลเองแล้ว ลวดลายและสีสันยังเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความสวยงามให้มากยิ่งขึ้น การอนุรักษ์ลวดลายโบราณ และนำมาประยุกต์ใช้จึงเป็นสิ่งที่น่าจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การเก็บรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก เพื่อการถ่ายทอดสู่คนรุ่นต่อไปจนเป็นเรื่องที่ดีและควรให้การสนับสนุน สำหรับลวดลายต่างๆที่มักมีการสร้างสรรค์มาแต่โบราณ จึงเป็นงานศิลป์ที่ควรแก่คุณค่าให้เป็นสินทรัพย์ของไทยตลอดไป

ศูนย์ศึกษาครอบครัวและชุมชนตามอัครราชูปถัมภ์อำเภอรัตนบุรี จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอรัตนบุรี การศึกษาแบบพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ไตรมาสที่ ๑ - ๒ หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ขึ้นเพื่อเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ที่มีความหลากหลายรูปแบบ โดยยึดหลักความสอดคล้อง ความพร้อมและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งบูรณาการปรัชญาความเป็นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในการจัดการ

จุดมุ่งหมาย

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมีคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนผู้สนใจ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พลาดโอกาส ผู้ขาดโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

ระยะเวลา

หลักสูตรการแปรรูปอาหารการทำปลาต้มและปลาแดดเดียว ใช้เวลาเรียนทั้งหมด ๑๕ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ ๑๒ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑	๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก	๑.๑ อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่างๆ สถานประกอบการ สื่อของจริง ภูมิปัญญาในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบอาชีพ	๑	-	๑
๒	๒. ทักษะการประกอบอาชีพ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก	๒.๑ ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ๒.๒ สามารถเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ๒.๓ สามารถอธิบายและสาธิตขั้นตอนการออกแบบกระเป๋า ๒.๔ สามารถอธิบายและสาธิตขั้นตอนการออกแบบหมวก ๒.๕ สามารถอธิบาย และสาธิตขั้นตอนการออกแบบกล่องดินสอ	๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ๒.๒ การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ๒.๓ ขั้นตอนการออกแบบกระเป๋า - การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ - การแปรรูปผลิตภัณฑ์ - การจัดตลาดขายและแต่งริมขอบผ้า - การตรวจสอบ ๒.๔ ขั้นตอนการออกแบบหมวก - การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ - การแปรรูปผลิตภัณฑ์ - การจัดตลาดขายและแต่งริมขอบผ้า - การตรวจสอบ ๒.๕ ขั้นตอนการออกแบบกล่องดินสอ - การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ - การแปรรูปผลิตภัณฑ์ - การจัดตลาดขายและแต่งริมขอบผ้า - การตรวจสอบ	๒.๑ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ๒.๒ วิทยากร บรรยาย ฝึกปฏิบัติจริง - บรรยาย - ศึกษาจากใบความรู้ - คู่มือวีดีโอ - สาธิต - ฝึกปฏิบัติจริง - บรรยาย - ศึกษาจากใบความรู้ - คู่มือวีดีโอ - สาธิต - ฝึกปฏิบัติจริง - บรรยาย - ศึกษาจากใบความรู้ - คู่มือวีดีโอ - สาธิต - ฝึกปฏิบัติจริง	-	๙	๙

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๓	๓. ทักษะการประกอบอาชีพ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสือกก	๒.๖สามารถอธิบาย และสาธิตขั้นตอนการออกแบบ - แพ้มกล่าวรายงาน	๒.๖ ขั้นตอนการออกแบบ แพ้มกล่าวรายงาน - การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ - การแปรรูปผลิตภัณฑ์ - การจัดตลาดและแต่งริมขอบผ้า - การตรวจสอบ	- บรรยาย - ศึกษาจากใบความรู้ - ดุคลิวีดีโอ - สาธิต - ฝึกปฏิบัติจริง		๓	๓
๓	๔. การบริหารจัดการและโครงการประกอบอาชีพ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสือกก	๓.๑ สามารถบริหารจัดการได้ -ควบคุมคุณภาพ -ลดต้นทุน ๓.๒ สามารถจัดการตลาด ในการผลิตผลิตภัณฑ์จากเสือกกได้ -ทำฐานข้อมูล -จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปสู่ผู้บริโภค ๓.๓ สามารถจัดการความเสี่ยงได้ ๓.๔ สามารถวางแผนการดำเนินงานได้	๓.๑ การบริหารจัดการ การทำผลิตภัณฑ์จากเสือกก - การจัดการควบคุมคุณภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสือกก ๓.๒ การจัดการตลาด การจัดจำหน่าย - การทำฐานข้อมูลลูกค้า - การจำหน่ายไปสู่ผู้บริโภค ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง - การวิเคราะห์ศักยภาพในการทำผลิตภัณฑ์จากเสือกก ๑) ระยะเวลาที่ทำกับการจำหน่าย ๒) รูปแบบการทำผลิตภัณฑ์จากเสือกก ๓) ราคาขาย ๔) คู่แข่ง - การวางแผนการจัดการความเสี่ยง ๓.๔ การวางแผนการดำเนินงานแบบตารางการปฏิบัติงาน	๓.๑ การบริหารจัดการจัดการการผลิตจัดให้ผู้เรียน - สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ - การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ - ศึกษาต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๓.๒ การบริหารจัดการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา - ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด - ดำเนินการตามกระบวนการจัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขายจำหน่ายสินค้าฯลฯ	๒		๒
รวม					๓	๑๒	๑๕

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสือกก
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้รู้ในชุมชน

การวัดผลประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม
๒. ประเมินการปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสือกก

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

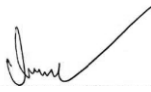
๑. ผู้เรียนมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่ได้มาตรฐานตามหลักสูตรกำหนด

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมิน
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร/ใบสำคัญ
๓. วุฒิบัตร/ใบสำคัญออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

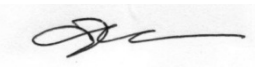
ไม่สามารถเทียบโอนได้เนื่องจากไม่ครบ ๔๐ ชั่วโมง : ๑ หน่วยกิตตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่องพ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคมพ.ศ ๒๕๔๔ (ข้อ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้ผู้อำนวยการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นผู้อนุมัติหลักสูตรโดยความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางประจจิตร แสงใส)

หัวหน้างานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายวีระ เทพวงศ์ศิริรัตน์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางกนกรัตน์ บานชื่น)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตร..... หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสือกก จำนวน.....๑๕.....ชั่วโมง

ระหว่างวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... เวลาเรียน.....น.

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหา	กระบวนการ	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	<u>วิทยาการอธิบายความรู้เบื้องต้น</u> เกี่ยวกับ หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก เสือกก วิธีการเลือกชนิดของต้นกกที่จะนำมา แปรรูปผลิตภัณฑ์ <u>๑. ชั้นเตรียมวัสดุ อุปกรณ์</u> การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก <u>๑. ขั้นตอนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก</u> <u>กก</u> - กระเป๋า กล่องดินสอ หมวก	๑ วิทยาการบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับการคัดต้นกก ที่สามารถนำมาแปรรูป ผลิตภัณฑ์ ๒.มีเทคนิคในการจัดเก็บ	เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง - ภาคทฤษฎี ๒ ชม. - ภาคปฏิบัติ ๑ ชม.
วันที่ เวลา.....	<u>๑. ชั้นเตรียมวัสดุ อุปกรณ์</u> การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกก <u>ขั้นตอนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก</u> <u>กก</u> - กระเป๋า <u>ขั้นตอนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก</u> <u>กก</u> - กล่องดินสอ <u>ขั้นตอนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก</u> <u>กก</u> - หมวก	๑. วิทยาการอธิบายและสาธิต ขั้นตอนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก กก ๒. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการใช้ อุปกรณ์ ๑.วิทยาการสาธิตการใช้ เครื่องมือในการทำ ๒. ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับภูมิปัญญาและผู้รู้ ๓.วิทยาการสาธิตพร้อมกับ บรรยายขั้นตอนการทำ กระเป๋า ๔. วิทยาการสาธิตพร้อมกับ บรรยายขั้นตอนการทำกล่อง ดินสอจากกก ๕.วิทยาการอธิบายและสาธิต ขั้นตอนการทำหมวกจากกก	เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง - ภาคปฏิบัติ ๙ ชม.

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหา	กระบวนการ	หมายเหตุ
วันที่ เวลา.....	<p>วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับ</p> <p>๑. การบริหารจัดการการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ - การลดต้นทุน <p>๒. การจัดการตลาด การจัดจำหน่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำฐานข้อมูลลูกค้า - การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ <p>๓. การจัดการความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ศักยภาพในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก 	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบาย/บรรยาย - สาธิต - ฝึกปฏิบัติ - ออกแบบ 	<p>เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาคทฤษฎี ๑ ชม. - ภาคปฏิบัติ ๒ ชม.

ลงชื่อ.....ครูกศน.ตำบล
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....วิทยากร
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....